

งานวิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชนก้าวไกล

การสาธารณสุขไทยเข้มแข็ง ประสิทธิภาพสูงสู่ความ มั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน

Community Medical Sciences for Good Health and Well-being

คุณภาพสูงสู่ความ มั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน

ดร.สาริต ปิตุตตะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานในพิธีเปิด Kick off งานวิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชนก้าวไกล ประจำปี พ.ศ. 2565 “การสาธารณสุขไทยเข้มแข็ง ประเทศไทยก้าวสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน Community Medical Sciences for Good Health and well-being” ที่ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี

เรื่องในฉบับ

หน้า

● สภากาชาดขึ้นจิต กรมวิทยบ้านเรา	2
● กรมวิทยฯ เตรียมปรับปรุงรายชื่อผลิตภัณฑ์ยาคุณภาพและผู้ผลิตใน GREEN BOOK	3
● กรมวิทยฯ สนับสนุนการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลสงกรานต์	4
● กรมวิทยฯ ติดตามภูมิคุ้มกันในคนที่ได้รับ “วัคซีน 2 เข็ม และวัคซีนกระตุ้นเข็ม 3” ต่อไวรัสสงรังสายพันธุ์โอมิครอน BA.1 และ BA.2	5
● รอนรัวกรมวิทยฯ - ภูมิภาค	6-7
● กรมวิทยฯ ผลิตสารมาตรฐานฟ้าทะลายโจรและสารมาตรฐานฟ้าวิพิราเวียร์ เพื่อใช้ในงานวิเคราะห์และวิจัยเภสัชภัณฑ์รักษาโรคโควิด 19	8
● ห้องปฏิบัติการตรวจเครื่องสำอางที่มีส่วนประกอบของกัญชงและกัญชา กรมวิทยฯ ได้รับการรับรองมาตรฐานสากลแห่งแรกของประเทศไทย	9
● สถานการณ์การปนเปื้อนจุลินทรีย์ในเครื่องดื่ม จังหวัดนครราชสีมา	10
● ขอเชิญร่วมการประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ครั้งที่ 30 ประจำปีงบประมาณ 2565	11
● ลุ้นรับรางวัล คำถามประจำฉบับ	11
● เตือนภัย โรคพิษสุนัขบ้า	12

สงกรานต์ขึ้นจิต กรมวิทย์บ้านเรา

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ร่วมสืบสานประเพณีวันขึ้นปีใหม่ไทย “สงกรานต์ขึ้นจิต กรมวิทย์บ้านเรา” รดน้ำขอพรเนื่องในวันสงกรานต์ มีการจัดขบวนแห่พระพุทธรูปไปยังอาคารต่างๆ ภายในกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยมี นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ นายแพทย์บัลลังก์ อุปพงษ์ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และนายแพทย์ปิยะ ศิริลักษณ์ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ คณะผู้บริหาร และบุคลากรกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เข้าร่วมพิธี ณ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยกิจกรรมครั้งนี้มีการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19

บ.ก. บอกกล่าว

เข้าสู่วาระแห่งการเฉลิมฉลองวันสงกรานต์ จดหมายข่าวฉบับนี้จึงรวบรวมภาพบรรยากาศงาน “สงกรานต์ขึ้นจิต กรมวิทย์บ้านเรา” มาให้ได้ชมกัน นอกจากนี้ยังมีสาระความรู้ดีๆ ที่น่าสนใจ อาทิ กรมวิทย์ฯ สนับสนุนการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลสงกรานต์ กรมวิทย์ฯ ผลิตสารมาตรฐานฟ้าทะลายโจรและสารมาตรฐานฟาวิพิราเวียร์ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และวิจัยเภสัชภัณฑ์รักษาโรคโควิด 19

การเตือนภัยสุขภาพฉบับนี้ มีเรื่องของ กรมวิทย์ฯ ติดตามภูมิคุ้มกันใคนที่ได้รับ “วัคซีน 2 เข็ม และวัคซีนกระตุ้นเข็ม 3” ต่อไวรัสจริงสายพันธุ์โอมิครอน BA.1 และ BA.2 และ ขอเชิญชวนร่วมงานประชุมวิชาการประจำปี 2565 เรื่องรavn่าสนใจอีกมากมาย ติดตามอ่านได้ในฉบับนี้

บรรณาธิการ

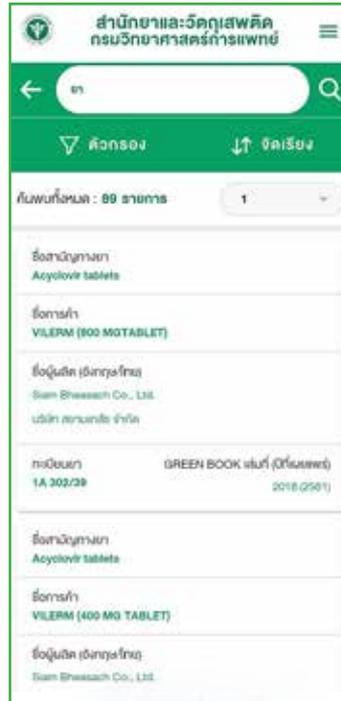
กรมวิทย์ฯ เตรียมปรับปรุงรายชื่อผลิตภัณฑ์ยาคุณภาพและผู้ผลิตใน GREEN BOOK

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เปิดเผยว่า ในปี พ.ศ. 2565 ก้าวเข้าสู่ปีที่ 20 สำหรับการดูแลคุณภาพยาที่ใช้ในโรงพยาบาล ภายใต้ “โครงการประกันคุณภาพ” กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เตรียมปรับปรุงรายชื่อผลิตภัณฑ์ยาคุณภาพและผู้ผลิตใน GREEN BOOK ให้เป็นปัจจุบัน และตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดย สำนักงานและวัตถุเสพติดและศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ดำเนินโครงการประกันคุณภาพยาด้วยวิธีมาตรฐานสากล รวมจำนวนตัวอย่างยาที่ตรวจวิเคราะห์ไปแล้วกว่า 20,000 ตัวอย่าง โดยครอบคลุมทั้งยาแผนปัจจุบันที่ผลิตในประเทศ ยานำเข้าจากต่างประเทศ ยาชีวเภสัชภัณฑ์ (Biopharmaceuticals) และยาสมุนไพร ซึ่งยาที่เข้ามาตามเกณฑ์การคัดเลือกจะได้รับการเผยแพร่ใน GREEN BOOK เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดซื้อยาของหน่วยงานภาครัฐ

นายแพทย์ศุภกิจ กล่าวต่ออีกว่า ในปี พ.ศ. 2564-2565 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้สำรวจความคิดเห็นของโรงพยาบาลของรัฐผู้ใช้ข้อมูล GREEN BOOK และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เรื่องเกณฑ์ในการคัดเลือกยารายชื่อยาและผู้ผลิตออกจาก GREEN BOOK โดยผลสำรวจ คือ ให้คัดเลือกทะเบียนยาที่ยกเลิกแล้ว หรือรายการยาที่อ้างอิงเกณฑ์และวิธีวิเคราะห์คุณภาพตามตำรายา

ฉบับก่อน ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุตำรายา พ.ศ. 2561 ดังนั้นในปี พ.ศ. 2565 จึงได้ปรับปรุงข้อมูลรายชื่อผลิตภัณฑ์ยาคุณภาพและผู้ผลิตใน GREEN BOOK ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว เพื่อให้ข้อมูลมีความทันสมัยและสอดคล้องกับมาตรฐานสากลในปัจจุบัน ตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย สร้างความมั่นใจให้แก่โรงพยาบาลที่ใช้ข้อมูลอ้างอิง

“นอกจากนี้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 เป็นต้นมา กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ยกเลิกการพิมพ์หนังสือ GREEN BOOK แต่จะจัดทำในรูปแบบดิจิทัลทั้งหมด เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข สามารถสืบค้นได้สะดวกและเข้าถึงง่าย โดยบุคลากรทางการแพทย์และผู้สนใจสามารถสืบค้นข้อมูลได้จากแอปพลิเคชัน “GREEN BOOK DMSC” หรืออีกช่องทางที่เว็บไซต์สำนักงานและวัตถุเสพติด กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ <http://bdn.go.th/th/ebook> ได้เช่นเดียวกัน” นายแพทย์ศุภกิจ กล่าว

สำนักงานและวัตถุเสพติด...รายงาน

กรมวิทย์ฯ สนับสนุนการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ในช่วงเทศกาลสงกรานต์

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เปิดเผยว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงทางการแพทย์และสาธารณสุข ให้บริการตรวจวิเคราะห์ปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือด เพื่อสนับสนุนการป้องกันและลดการเกิดอุบัติเหตุทางถนน และให้บริการสอบเทียบเครื่องวัดแอลกอฮอล์จากลมหายใจ เพื่อสร้างความมั่นใจในผลการวัดของเครื่อง เป็นการสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุทางถนนที่เกิดจากผู้ขับขี่ยานพาหนะเมาสุรา โดยส่วนกลางส่งสอบเทียบได้ที่สำนักงั่งสีและเครื่องมือแพทย์ และส่วนภูมิภาคส่งตรวจที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เชียงใหม่ ขอนแก่น นครราชสีมา อุบลราชธานี และสงขลา ให้บริการสอบเทียบเครื่องวัดแอลกอฮอล์จากลมหายใจ โดยใช้วัสดุอ้างอิงรับรองและสามารถฐานที่ได้รับการรับรองความสามารถตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 และหากห้องปฏิบัติการ พบว่า เครื่องมีค่าความผิดพลาดเกินเกณฑ์มาตรฐานกำหนดจะทำการปรับตั้งค่าใหม่เพื่อให้เครื่องสามารถตรวจวัดค่าปริมาณแอลกอฮอล์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลการวัดที่ถูกต้องแม่นยำ และใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดี ซึ่งเครื่องวัดแอลกอฮอล์ในเลือดโดยการเป่าลมหายใจควรต้องผ่านการสอบเทียบ ตามรอบระยะเวลา 6 เดือน โดยที่จะมีใบรับรองผลการสอบเทียบและสติ๊กเกอร์ติดรับรองไว้ที่ตัวเครื่อง ซึ่งผู้ใช้ควรดูแลรักษาเครื่องวัดแอลกอฮอล์ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ เช่น ไม่ควรเก็บไว้ในอุณหภูมิสูง ระวังไม่ให้เกิดการตกกระแทก ตรวจสอบแบตเตอรี่สม่ำเสมอ ใช้หลอดที่สะอาดในการเป่า และระวังไม่ให้มีน้ำลายเป่าเข้าไปอยู่บริเวณหัววัดภายในเครื่อง เป็นต้น

นายแพทย์ศุภกิจ กล่าวต่อว่า ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุแล้วผู้ขับขี่ที่บาดเจ็บรุนแรงจนไม่สามารถเป่าเครื่องวัดแอลกอฮอล์ในเลือดโดยวิธีเป่าลมหายใจได้ เจ้าหน้าที่ในสถานพยาบาลทำการเจาะเลือด (ควรเก็บตัวอย่างภายใน 6 ชั่วโมง หลังเกิดอุบัติเหตุ) และส่งตัวอย่างเพื่อตรวจวิเคราะห์ปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดที่ห้องปฏิบัติการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ 15 แห่ง ได้แก่ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข (ส่วนกลาง) และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ 14 แห่ง (เชียงใหม่ เชียงราย

พิษณุโลก นครสวรรค์ สระบุรี สมุทรสงคราม ชลบุรี ขอนแก่น อุดรธานี นครราชสีมา อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานี สงขลา และตรัง) ซึ่งได้รับการรับรองความสามารถตามมาตรฐาน ISO 15189 และ ISO/IEC 17025 สำหรับวันควบคุมเข้มข้น (11-17 เมษายน พ.ศ. 2565) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ดำเนินการตรวจวิเคราะห์และรายงานผลภายใน 24 ชั่วโมง

“สำหรับช่วงเทศกาลปีใหม่ที่ผ่านมา กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีผลการดำเนินงานตรวจวิเคราะห์ปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือด จำนวน 784 ราย อายุระหว่าง 10 - 84 ปี และพบผู้ที่มีผลปริมาณแอลกอฮอล์เกินกฎหมายกำหนด ร้อยละ 55 ช่วงอายุของผู้ประสบอุบัติเหตุมากที่สุดคือ 20 - 29 ปี นอกจากนี้ยังพบว่า พาหนะที่มีความถี่ของการเกิดอุบัติเหตุสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ รถจักรยานยนต์ รถปิคอัพ และรถเก๋ง ตามลำดับ ทั้งนี้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ยังคงให้ความร่วมมือในการตรวจวิเคราะห์ปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือด เพื่อสนับสนุนการป้องกันและลดการเกิดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี 2565 นี้” นายแพทย์ศุภกิจ กล่าว

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข
 สำนักงั่งสีและเครื่องมือแพทย์..... รายงาน

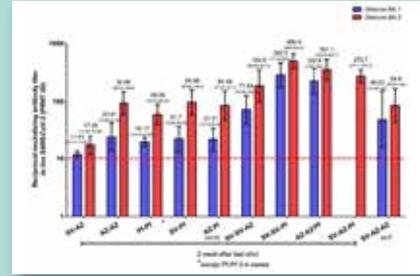
กรมวิทย์ฯ ติดตามภูมิคุ้มกันในคนที่ได้รับ “วัคซีน 2 เข็ม และวัคซีนกระตุ้นเข็ม 3” ต่อไวรัสจริงสายพันธุ์โอมิครอน BA.1 และ BA.2

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า จากการติดตามไวรัส SARS-CoV-2 ตั้งแต่ปี พ.ศ.2564 พบว่าไวรัสมีการกลายพันธุ์ตลอดเวลา กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้ติดตามสถานการณ์ไวรัสกลายพันธุ์โดยการตรวจหาจีโนมของไวรัสและรายงานให้รับทราบเป็นระยะๆ ในขณะเดียวกันกรมฯ ได้เพาะเลี้ยงไวรัสกลายพันธุ์และเพิ่มจำนวนในเซลล์เพาะเลี้ยง เพื่อนำมาใช้ทดสอบหาภูมิคุ้มกันแบบลบล้างฤทธิ์ในคนที่ได้รับวัคซีนโควิด 19 จนถึงต้นปี พ.ศ.2565 มีการตรวจพบไวรัสสายพันธุ์โอมิครอนในเมืองไทยเป็นสายพันธุ์ย่อย (subtype) BA.1 และต่อมามีการเปลี่ยนแปลงเป็นสายพันธุ์ย่อย BA.2 ซึ่งพบมีการระบาดในประเทศไทยเกือบ 90% ในขณะที่ประเทศไทย ณ วันที่ 4 เมษายน พ.ศ.2565 มีประชากรไทยฉีดวัคซีนอย่างน้อย 2 เข็มประมาณ 76% และได้รับวัคซีนกระตุ้นเข็ม 3 ประมาณ 35.6% แต่ยังคงพบการติดเชื้อและการเสียชีวิต ซึ่งคนติดเชื้อไวรัสโอมิครอนส่วนใหญ่ไม่มีอาการรุนแรงและสามารถหายเองได้ แสดงว่าภูมิคุ้มกันที่เกิดขึ้นในคนที่ได้รับวัคซีนโควิด 19 มีส่วนช่วยป้องกันการติดเชื้อหรือช่วยให้การติดเชื้อไม่แสดงอาการที่รุนแรงจนต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล

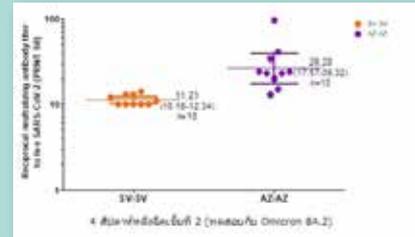
จากข้อมูลข้างต้นนายแพทย์ศุภกิจ ได้ให้ความสำคัญต่อการติดตามคนที่ได้รับวัคซีน 2 เข็มและวัคซีนกระตุ้นเข็ม 3 ในรูปแบบต่างๆ กันร่วมกับคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาลเพื่อดูภูมิคุ้มกันแบบลบล้างฤทธิ์ต่อไวรัสโอมิครอนสายพันธุ์ย่อย BA.1 เทียบกับ BA.2 ในขณะเดียวกันได้ติดตามคนที่ได้รับวัคซีน 2 เข็ม นาน 1 เดือน และ 3 เข็ม นาน 3 เดือนเพื่อดูภูมิคุ้มกันต่อสายพันธุ์ย่อย BA.2 โดยวิธีมาตรฐานคือวิธี Plaque Reduction Neutralization Test (PRNT) เพื่อหาค่าที่ไวรัสโอมิครอนถูกทำลาย 50% (Neutralizing Titer 50%, NT50) โดยแอนติบอดีหรือภูมิคุ้มกันที่เกิดขึ้นหลังฉีดวัคซีน ผลการศึกษาใน 9 กลุ่ม อาสาสมัครกลุ่มละ 7-10 คน หลังได้รับวัคซีนเข็ม 2 และ เข็ม 3 กระตุ้นนาน 2 สัปดาห์ เปรียบเทียบผลการลบล้างฤทธิ์ไวรัสโอมิครอนสายพันธุ์ย่อย BA.1 และ BA.2 ในกลุ่มที่ได้รับวัคซีน 2 เข็มครบโดส 5 กลุ่มคือ 1) SV-AZ 2) AZ-AZ 3) Pf-Pf 4) SV-Pf และ 5) AZ-Pf (SV = Sinovac vaccine, AZ = AstraZeneca vaccine, Pf = Pfizer vaccine) และในกลุ่มที่ได้รับเข็ม 3 เป็นเข็มกระตุ้นใน 5 กลุ่มคือ 1) SV-SV-AZ 2) SV-SV-Pf 3) AZ-AZ-Pf 4) SV-AZ-Pf และ 5) SV-AZ-AZ พบว่าภูมิคุ้มกันเฉลี่ยที่เกิดขึ้นต่อไวรัสโอมิครอนสายพันธุ์ย่อย BA.2 สูงกว่า BA.1 ในทุกกลุ่ม โดยในกลุ่มที่ได้รับวัคซีน AZ หรือ Pf เข็มที่ 2 จะให้ระดับภูมิคุ้มกันสูงต่อโอมิครอนสายพันธุ์ย่อย BA.2 ยกเว้นในกลุ่มที่ได้รับ SV-AZ ภูมิคุ้มกันเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ แต่เมื่อกระตุ้นด้วยเข็ม 3 (SV-AZ-AZ) ภูมิคุ้มกันเฉลี่ยสูงขึ้นทั้งต่อไวรัสสายพันธุ์ย่อย BA.1 และ BA.2 และสูงขึ้น

ตามลำดับในกลุ่มที่ได้รับเข็ม 3 Pf (SV-SV-Pf, AZ-AZ-Pf, SV-AZ-Pf) และ AZ (SV-SV-AZ, SV-AZ-AZ) แสดงให้เห็นว่าการกระตุ้นด้วยเข็ม 3 ทำให้ภูมิคุ้มกันแบบลบล้างฤทธิ์สูงขึ้นต่อทั้ง 2 สายพันธุ์ย่อยหลัง 2 สัปดาห์

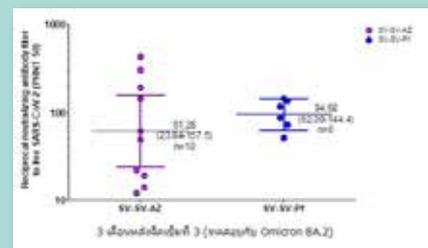
รูปที่ 1

นอกจากนี้อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวเพิ่มเติมว่า เมื่อติดตามดูกลุ่มที่ได้รับวัคซีน 2 เข็มเท่านั้นนาน 4 สัปดาห์หลังเข็ม 2 ในกลุ่มหลักที่ได้รับวัคซีน SV-SV และ AZ-AZ พบว่าภูมิคุ้มกันเฉลี่ยที่เกิดขึ้นต่อสายพันธุ์ย่อย BA.2 ลดลงอย่างมาก ซึ่งไม่เพียงพอต่อการป้องกันการติดเชื้อไวรัสสายพันธุ์ย่อย BA.2

รูปที่ 2

ส่วนการติดตามหลังการฉีดวัคซีนเข็มที่ 3 นาน 3 เดือนในกลุ่ม SV-SV-AZ และ SV-SV-Pf พบว่าภูมิคุ้มกันเฉลี่ยต่อสายพันธุ์ BA.2 ลดลงแต่ยังอยู่ในระดับสูงเพียงพอต่อการป้องกันการติดเชื้อรุนแรงได้

รูปที่ 3

จากข้อมูลเบื้องต้นนี้จะเห็นได้ว่าผู้ที่ได้รับวัคซีน 2 เข็มหรือ 3 เข็ม กระตุ้นจะมีภูมิคุ้มกันต่อไวรัสโอมิครอน BA.2 สูงกว่า BA.1 และผู้ได้รับวัคซีนเพียง 2 เข็ม นาน 1 เดือน ควรได้รับเข็มกระตุ้นเพื่อเพิ่มภูมิคุ้มกัน โดยวัคซีนทุกสูตรเมื่อครบ 2 โดสแล้วควรกระตุ้นเข็มที่ 3 ด้วย Pf หรือ AZ ภูมิคุ้มกันที่เกิดขึ้นสามารถลบล้างฤทธิ์ไวรัสโอมิครอนสายพันธุ์ย่อย BA.2 ได้เพิ่มขึ้นและป้องกันการเกิดโควิด 19 ได้ดีกว่าการได้รับเพียง 2 เข็ม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการช่วยลดการนอนโรงพยาบาล การเกิดความรุนแรงถึงปอดอักเสบ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงขอแนะนำให้ฉีดเข็มกระตุ้น (booster dose) โดยเร็วในคนที่ได้รับวัคซีนเพียง 2 เข็ม นอกจากนั้นจะติดตามประสิทธิภาพของวัคซีนเพื่อสร้างความมั่นใจต่อการฉีดวัคซีนกระตุ้นเข็ม 3 ในประเทศเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการให้วัคซีนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุดแก่ประชาชนต่อไป

สถาบันชีววัตถุ ... รายงาน

Thailand International Health Expo 2022

นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เปิดงาน Thailand International Health Expo 2022 ภายใต้แนวคิด “สร้างสุขภาพ เสริมเศรษฐกิจ เพื่อคุณภาพชีวิตประชาชน” ในรูปแบบ Hybrid Expo แสดงศักยภาพด้านการแพทย์และสาธารณสุขไทย ผลักดันธุรกิจสุขภาพสู่เวทีโลก สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ พร้อมก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและการดูแลสุขภาพของโลก โดย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมจัดนิทรรศการให้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และห้องปฏิบัติการงานสาธารณสุขและคุ้มครองผู้บริโภค ด้านยา อาหาร รังสีและเครื่องมือแพทย์ ฯลฯ โดยมี นายแพทย์ปิยะ ศิริลักษณ์ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมเป็นเกียรติในพิธีเปิดที่รอยัล พารากอน ฮอลล์ ชั้น 5 สยามพารากอน วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2565

อบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการจัดทำรายงานผลการดำเนินการพัฒนาองค์การ

นายแพทย์ปิยะ ศิริลักษณ์ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เปิดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการจัดทำรายงานผลการดำเนินการพัฒนาองค์การ (Application Report) ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พร้อมทั้งบรรยายให้ความรู้แนวทางการเขียนรายงานดังกล่าวให้กับผู้เข้าร่วมอบรมเพื่อใช้ส่งสมัครรับรางวัลเลิศรัฐประจำปี พ.ศ. 2565 สาขาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐรายหมวด หมวด 5 ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลและรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0 ไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. โดยมี นางสาวธรรมา เจริญสุวรรณ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวรายงานโครงการอบรม ณ ห้องประชุมสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โปรแกรม zoom ไปยังผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งส่วนกลางและศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2565

Kick off งานวิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชนก้าวไกล ประจำปี พ.ศ.2565

ดร.สาธิต ปิตุเตชะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานในพิธีเปิด Kick off งานวิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชนก้าวไกล ประจำปี พ.ศ. 2565 “การสาธารณสุขไทยเข้มแข็งประเทศไทยก้าวสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน Community Medical Sciences for Good Health and well-being” โดยมี อสม. วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชนเป็นกลไกหลักที่ช่วยดูแลสุขภาพประชาชน ผ่านระบบฐานข้อมูลหน้าต่าเตือนภัยสุขภาพ “กรมวิทย์ with you” รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพและกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP และ SMEs ด้านอาหารและเครื่องสำอางผสมสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน โดย นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มอบประกาศนียบัตรการยกย่องและเชิดชูเกียรติ อสม.ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน

ดีเด่นระดับชาติ จำนวน 4 ราย และในช่วงบ่าย มีการเสวนางานวิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชนกับความยั่งยืนของการสาธารณสุขไทย ที่ห้องแอมเบอร์ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี จ.นนทบุรี วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2565

โครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อสนับสนุนภารกิจของกรม

นายแพทย์ปิยะ ศิริลักษณ์ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เปิดโครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อสนับสนุนภารกิจของกรม เรื่อง การเสริมสร้างความรู้การปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี และการคลังของส่วนราชการ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้เรียนรู้ระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ และสามารถดำเนินการใช้จ่ายเงินของส่วนราชการให้เกิดประโยชน์สูงสุด สำนักงานเลขานุการกรมได้จัดโครงการนี้ขึ้น โดยได้รับเกียรติจากวิทยากรกรมบัญชีกลางบรรยายให้ความรู้ ณ ห้องประชุม 110 ชั้น 1 อาคาร 100 ปี การสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โปรแกรม zoom ไปยังผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งส่วนกลางและศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2565

แถลงข่าวประเด็น การเฝ้าระวังสายพันธุ์โควิด 19 ในประเทศไทย

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วย นายแพทย์บัลลังก์ อุปพงษ์ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ แถลงข่าวประเด็น การเฝ้าระวังสายพันธุ์โควิด 19 ในประเทศไทย พร้อมตอบข้อซักถามจากสื่อมวลชน โดยมีนายแพทย์ อาชวินทร์ โรจนวิวัฒน์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ให้ข้อมูลในการแถลง ถ่ายทอดสดระบบออนไลน์ผ่านเฟซบุ๊กไลฟ์ กระทรวงสาธารณสุข ณ ศูนย์แถลงข่าวโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กระทรวงสาธารณสุข ห้องประชุมไพจิตร ปะบุบุตร อาคาร 7 ชั้น 9 ตึกสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ถนนพหลโยธิน วันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2565

ประชุมคณะกรรมการด้านวิชาการโครงการ Global Laboratory Leadership Program

ความเป็นผู้นำ การจัดการ กำกับดูแลระบบห้องปฏิบัติการระดับชาติ ณ ห้องประชุมอาคาร 100 ปี การสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และผ่านระบบ ZOOM Cloud Meeting วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2565

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการด้านวิชาการโครงการ Global Laboratory Leadership Program : GLLP ครั้งที่ 1/2565 โดยมี ผู้เข้าร่วมประชุมจากเครือข่ายห้องปฏิบัติการสุขภาพคน ห้องปฏิบัติการสุขภาพสัตว์ของประเทศ คณะทำงานและผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม โดยโครงการ GLLP เป็นโปรแกรมที่ครอบคลุมด้านการเรียนรู้ด้านสุขภาพแบบสุขภาพหนึ่งเดียว มุ่งเน้น

ประชุมวิชาการกัญชาทางการแพทย์ เขตสุขภาพที่ 7 ขอนแก่น

นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข พร้อมด้วย นายแพทย์เกียรติภูมิ วงศ์รจิต ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เปิดการประชุมวิชาการกัญชาทางการแพทย์ เขตสุขภาพที่ 7 เสริมความเข้มแข็งการขับเคลื่อนงานกัญชาเสรีทางการแพทย์ สร้างศักยภาพ สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกัญชากัญชาในทุกระดับ ต่อยอดธุรกิจ 4 จังหวัดอีสาน “ร้อยแก่นสารสินธุ์” ด้วยจุดเด่นของอัตลักษณ์อีสานทั้งอาหารพื้นถิ่นจากกัญชา และนวดชิตสปปอีสาน โดยมีนายแพทย์ปิยะ ศิริลักษณ์ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วย นางเลขา ปราสาททอง ผู้อำนวยการสำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร และนางสาวพรทิพย์ ลักษณะกุล ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 7 ขอนแก่น วันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2565

ข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2564 สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

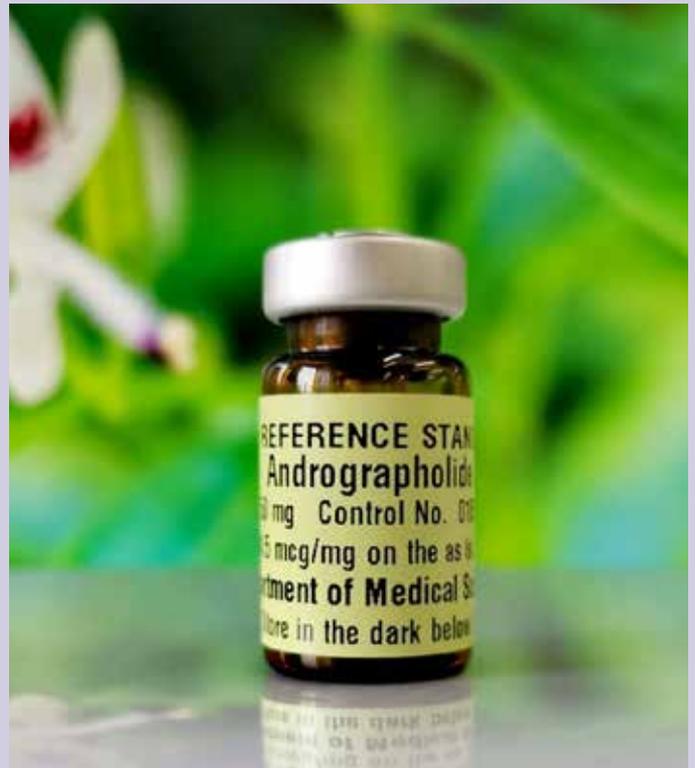
นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมแสดงความยินดีกับ นายแพทย์อาชวินทร์ โรจนวิวัฒน์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข และนายพรเทพ จันทร์คุณภาส นักฟิสิกส์รังสีชำนาญการพิเศษ สำนักรังสีและเครื่องมือแพทย์ เนื่องโอกาสรับมอบเกียรติบัตรและเข็มเชิดชูเกียรติข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2564 สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ณ ห้องประชุมกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2565

แถลงข่าวชีวิตวิถีใหม่ ขับขี่อย่างปลอดภัย ไร้อุบัติเหตุ “จับไม่ดื่ม ดื่มไม่ขับ ปฏิบัติตามมาตรการ 3 ด่าน 3 ม.

ดร.สาธิต ปิตุเตชะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข พร้อมด้วย ผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุข แถลงข่าวชีวิตวิถีใหม่ ขับขี่อย่างปลอดภัย ไร้อุบัติเหตุ “จับไม่ดื่ม ดื่มไม่ขับ ปฏิบัติตามมาตรการ 3 ด่าน 3 ม. คือ ด้านตัวเอง ด้านครอบครัว ด้านชุมชน และ ไม่เมา สวมหมวก ใส่มasks” ณ ห้องประชุมชัชวาทนเรนทร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข วันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2565 โดย นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่าการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ให้บริการสอบเทียบเครื่องวัดแอลกอฮอล์จากลมหายใจ เพื่อสร้างความมั่นใจในผลการวัดของเครื่องวัดแอลกอฮอล์จากลมหายใจ สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุทางถนนจากผู้ขับขี่ยานพาหนะที่เมาสุรา และขอให้เจ้าหน้าที่ในสถานพยาบาลควรเจาะเลือดเก็บตัวอย่างภายใน 6 ชั่วโมงหลังเกิดอุบัติเหตุ และส่งตัวอย่างเพื่อตรวจวิเคราะห์ปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดที่ห้องปฏิบัติการศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ 15 แห่ง ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค

กรมวิทย์ฯ ผลิตสารมาตรฐานฟ้าทะลายโจรและสารมาตรฐานฟาวิพิราเวียร์ พร้อมจำหน่าย แก่หน่วยงานรัฐ เอกชน เพื่อใช้ในงานวิเคราะห์และวิจัยเภสัชภัณฑ์รักษาโรคโควิด 19

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดย ศูนย์สารมาตรฐานยาและวัตถุเสพติด สำนักยาและวัตถุเสพติด ได้ผลิตสารมาตรฐานเพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินทางการแพทย์และสาธารณสุข 2 ชนิด ได้แก่ สารมาตรฐานแอนโดรกราโฟไลด์ (Andrographolide) และสารมาตรฐานฟาวิพิราเวียร์ (Favipiravir) เพื่อใช้ในงานวิจัยและการควบคุมคุณภาพเภสัชภัณฑ์ฟ้าทะลายโจรและยาเม็ดฟาวิพิราเวียร์ ซึ่งเป็นยาที่ใช้ในการรักษาโรคโควิด 19

สารมาตรฐานแอนโดรกราโฟไลด์นำไปใช้ในการตรวจวิเคราะห์วัตถุดิบ การควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ฟ้าทะลายโจรที่ผลิตใช้ในประเทศ โดยใช้สารมาตรฐานแอนโดรกราโฟไลด์เป็นตัวเปรียบเทียบ เพื่อให้ทราบปริมาณสารแอนโดร กราโฟไลด์ในยาแคปซูลฟ้าทะลายโจร และยังสามารถนำไปใช้ในงานวิจัย เพื่อต่อยอดองค์ความรู้ โดยการศึกษาการออกฤทธิ์และการกำหนดขนาดของยาที่ใช้ในการลดอาการป่วยจากโรคโควิด 19 และสารมาตรฐานฟาวิพิราเวียร์นำไปใช้ในการวิจัย พัฒนาสูตรตำรับ และการควบคุมคุณภาพยาเม็ดฟาวิพิราเวียร์

นายแพทย์ศุภกิจ กล่าวต่อว่า ศูนย์สารมาตรฐานยาและวัตถุเสพติด ได้ผลิตสารมาตรฐานทั้ง 2 ชนิด ตามระบบคุณภาพ

มาตรฐาน ISO 17034 ซึ่งดำเนินการเสร็จและเปิดให้บริการแล้ว โดยมีผู้รับบริการจำนวนมากให้ความสนใจ นำสารมาตรฐานนี้ไปใช้ในงานวิเคราะห์และวิจัยเภสัชภัณฑ์ที่ใช้ในการรักษาโรคโควิด 19 ทั้งหน่วยงานภายใน และหน่วยงานภายนอก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้แก่ โรงงานผลิตยาแผนปัจจุบัน โรงงานผลิตยาสมุนไพร มหาวิทยาลัย ห้องปฏิบัติการของภาคเอกชน อย่างไรก็ตามคาดว่าจะมีโรงงานผู้ผลิตยาแผนปัจจุบันที่ดำเนินการวิจัยและผลิตยานี้ เพื่อใช้ภายในประเทศเป็นจำนวนมาก ซึ่งสารมาตรฐานฟาวิพิราเวียร์ไม่มีจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ จึงได้เร่งทำการศึกษาและพัฒนาวิธีผลิตสารมาตรฐานนี้ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน

ทั้งนี้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่สนใจ สามารถสอบถามข้อมูลหรือติดต่อซื้อสารมาตรฐานได้ที่ ศูนย์รวมบริการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โทรศัพท์ 0 2589 9850 ถึง 7 ต่อ 99965, 99968 โดยสารมาตรฐานแอนโดรกราโฟไลด์ ขนาดบรรจุขวดละ 50 มิลลิกรัม ราคา 3,500 บาท และสารมาตรฐานฟาวิพิราเวียร์ ขนาดบรรจุขวด 50 มิลลิกรัม ราคา 5,000 บาท

สำนักยาและวัตถุเสพติด รายงาน

สถานการณ์ การปนเปื้อนจุลินทรีย์ในเครื่องดื่ม จังหวัดนครราชสีมา

ปัจจุบันเครื่องดื่มจำพวกชา กาแฟ หรือแม้แต่เครื่องดื่มให้ความหวานประเภทต่างๆ เกิดความนิยมเป็นอย่างมากสำหรับผู้บริโภคในสังคมไทย อีกทั้งร้านที่จำหน่ายเครื่องดื่มดังกล่าวก็มีเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นร้านที่ปิดแบบมีหน้าร้าน มีบริเวณให้นั่งดื่ม ทำงาน มีมุมไว้วางรูปสวยๆ หรือแม้แต่ร้านขายยา แผงลอยต่างๆ

ในปีงบประมาณ 2564 ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 9 นครราชสีมา โดยห้องปฏิบัติการอาหาร ได้ดำเนินโครงการศึกษาการปนเปื้อนจุลินทรีย์ในเครื่องดื่มที่มีนมและไขมันผสม ซึ่งได้ดำเนินการเก็บตัวอย่างเครื่องดื่มดังกล่าวจำนวน 43 ตัวอย่าง ในเขตจังหวัดนครราชสีมา โดยเลือกเก็บตัวอย่างทั้งแบบที่มีหน้าร้านและแบบขายเร่ เพื่อทำการตรวจวิเคราะห์จุลินทรีย์ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เป็นดัชนีชี้วัดสุขลักษณะในการผลิต และกลุ่มที่เป็นจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค ซึ่งจุลินทรีย์ ทั้ง 2 กลุ่ม มีผลต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์และสุขอนามัยของผู้บริโภคโดยเฉพาะจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค ตามประกาศกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรื่องเกณฑ์คุณภาพทางจุลชีววิทยาของอาหารและภาชนะสัมผัส ฉบับที่ 3 (ข้อ 6 เครื่องดื่มที่ไม่ได้บรรจุในภาชนะปิดสนิท เช่น น้ำผลไม้ น้ำหวาน ชา และกาแฟ เป็นต้น) ซึ่งมีเกณฑ์คุณภาพทางจุลชีววิทยาดังนี้

เครื่องดื่มที่ไม่ได้บรรจุในภาชนะปิดสนิท เช่น น้ำผลไม้ น้ำหวาน ชา และกาแฟ พบจำนวน ยีสต์ CFU / มิลลิลิตร น้อยกว่า 5,000 พบจำนวน รา CFU / มิลลิลิตร น้อยกว่า 100 ไม่พบ *Escherichia coli* / มิลลิลิตร ไม่พบ *Staphylococcus aureus* / 0.1 มิลลิลิตร ไม่พบ *Salmonella spp.* / 25 มิลลิลิตร พบ *Clostridium perfringens* CFU / มิลลิลิตร น้อยกว่า 100 พบ *Bacillus cereus* CFU / มิลลิลิตร น้อยกว่า 100

พร้อมกันนี้ยังได้ทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำแข็งที่เป็นองค์ประกอบหนึ่งในแก้วเครื่องดื่มประเภทเครื่องดื่มเย็น โดย

อ้างอิงมาตรฐานตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 78 (พ.ศ.2527) และฉบับที่ 137 (พ.ศ.2534) เรื่องน้ำแข็ง จากการตรวจวิเคราะห์เครื่องดื่ม จำนวน 43 ตัวอย่าง สรุปลำดับนี้ ไม่ผ่านเกณฑ์คุณภาพทางจุลชีววิทยาของอาหารและภาชนะสัมผัส จำนวน 7 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 16.3 จำแนกเป็น พบ ยีสต์เกินเกณฑ์คุณภาพ จำนวน 5 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 11.6 และพบ *Escherichia coli* เกินเกณฑ์คุณภาพ จำนวน 2 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 4.7

ผลการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำแข็ง จำนวน 18 ตัวอย่าง พบไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 17 ตัวอย่าง หรือร้อยละ 94.5 สาเหตุจาก พบเชื้อ *Coliforms* และ *Escherichia coli* ไม่ผ่านเกณฑ์ฯ จากผลการตรวจวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าพบเชื้อจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรคไม่เกินเกณฑ์คุณภาพทางจุลชีววิทยา แต่พบยีสต์, *Coliforms* และ *Escherichia coli* เกินเกณฑ์คุณภาพทางจุลชีววิทยา ซึ่งจุลินทรีย์ทั้งสองชนิดนี้เป็นจุลินทรีย์ที่เป็นดัชนีชี้วัดสุขลักษณะในการผลิต หากผู้บริโภคได้รับเชื่อดังกล่าวเข้าสู่ร่างกายอาจก่อให้เกิดอาการปวดท้อง ท้องเสีย หรือมีไข้ ซึ่งอาการจะค่อยๆ ดีขึ้นและอาจหายเป็นปกติได้เอง แต่ในรายที่มีอาการรุนแรง เช่น อุจจาระมีเลือดปน มีภาวะขาดน้ำ หรือไตวาย ควรรีบไปพบแพทย์ทันที

ดังนั้น การลดความเสี่ยงจากจุลินทรีย์ในเครื่องดื่ม ผู้บริโภคอาจต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภค เช่น ควรเลือกเครื่องดื่มที่ผ่านการฆ่าเชื้อมาแล้ว หรือเครื่องดื่มที่ได้รับการรับรองคุณภาพอาหาร รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคควรมีการตรวจคุณภาพของผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มอย่างเป็นระบบ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภค

ข้อมูลจาก...ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 9 นครราชสีมา

**ขอเชิญร่วมการประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์
 ประจำปีงบประมาณ 2565**

“80 ปี วิทยาศาสตร์การแพทย์และการสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน”
 (80 YEAR : MEDICAL SCIENCES AND NETWORKING FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENTS)

22 – 24 มิถุนายน 2565
ณ โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี

Keynote Speech

- วิทยาการชาวไทยและต่างประเทศ

ปาฐกถาพิเศษ “ศาสตร์ตราจารย์นายแพทย์เฉลิม พรหมมาส”

- โดยผู้ได้รับรางวัลนักวิทยาศาสตร์การแพทย์เกียรติยศ

การบรรยายผลงาน

- ผู้ได้รับรางวัล DMSc Award
- ผู้ได้รับรางวัล นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ดีเด่น
- ผู้ได้รับรางวัล นักวิทยาศาสตร์การแพทย์รุ่นใหม่

การนำเสนอผลงานทางวิชาการและประกวดการนำเสนอผลงาน

- Oral Presentation
- Poster Presentation

นิทรรศการผลงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ก้าวหน้าและเทคโนโลยีทางห้องปฏิบัติการ
 โดยหน่วยงานวิชาการและผู้ประกอบการ
 เกสเซอร์ และนักเทคนิคการแพทย์ที่สมัครเข้าร่วมประชุมสามารถเก็บสะสมคะแนน
 การศึกษาต่อเนื่องได้

รายละเอียดเพิ่มเติม เว็บไซต์กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ <http://register.dmsc.moph.go.th/65/>
 การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมแบบ Hybrid แบบ Onsite และ Online
 ติดต่อสอบถาม โทร. 02 -951 – 0000 ต่อ 99187 / 99051
 สอบถามข้อมูลทั่วไป คุณสรินทร์ / คุณธิดารัตน์

**คำถาม อาการของโรคพิษสุนัขบ้าในคน
 มีอาการอย่างไร**

กรุณาส่งคำตอบ พร้อมระบุชื่อที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์
 ของท่านที่สามารถติดต่อได้ ส่งมายัง ฝ่ายประชาสัมพันธ์
 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข อ.เมือง
 จ.นนทบุรี 11000 หรือทางอีเมล [prdmsc@dmsc.
 mail.go.th](mailto:prdmsc@dmsc.mail.go.th) หรือ โทรสาร 0 2591 1707 หรือส่งเข้ามา
 ที่กล่องข้อความ ในเฟซบุ๊ก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ลุ้นรางวัล ปากกาแลบคำผิด จำนวน 20 รางวัล (หมดเขต
 ส่งคำตอบลุ้นรางวัลภายในวันที่ 31 พฤษภาคม
 พ.ศ. 2565) ประกาศรายชื่อผู้โชคดี ในจดหมายข่าว
 กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ฉบับเดือน มิถุนายน
 พ.ศ. 2565

เฉลยคำตอบ และรายชื่อผู้โชคดีประจำเดือนกุมภาพันธ์
 พ.ศ. 2565 (ของรางวัลดิลบียา)

คำถาม หากถูกตัวเรือดกัดจะมีอาการอย่างไร สามารถ
 ป้องกันและกำจัดตัวเรือดได้อย่างไร

ตอบ ทำให้ผิวหนังปวดบวมอักเสบ ป้องกันได้โดยการ
 ใช้ความร้อน ในการต้มที่นอนทำความสะอาด การใช้
 สารเคมีพ่น และการปรับปรุงสภาพแวดล้อมกำจัด
 แหล่งหลบซ่อนของตัวเรือด

รายชื่อผู้โชคดี

คุณสิริพร ภูศรี	คุณอนุชิต บุญกิตติวดีสิน
คุณกัญญาภักดิ์ ล้วนงาม	คุณสุภาพร รักธรรมวาที
คุณเบลล์ พลอาสา	คุณประพัฒน์ ลาภเจริญฤกษ์
คุณสุนิศา คุ่มกลัด	คุณสุนันท์ ผู้ดี
คุณชนันท์ภัสส์ พรหมชาติแก้ว	คุณสุวรรณ ฉัตรสุวรรณ
คุณยุพิน ด้านประสิทธิ์	คุณณอม รักษิตานนท์
คุณวีระศักดิ์ พิมภรัตน์	คุณจงรักษ์ ศิริวงษ์
คุณเบญญาภา นิลเพชร	คุณมยุรฉัตร เหมือนขวัญ
คุณปทุมพร ศาสตร์ภัทร์	คุณกัญญาวี คำมูล
คุณพรwana ทองศิริกุล	คุณธิดารัตน์ บุรณะสุทธิ์

โรคพิษสุนัขบ้า

โรคพิษสุนัขบ้า (Rabies)

โรคพิษสุนัขบ้า เรียกอีกอย่างว่า “โรคกลัวน้ำ” เกิดจากการติดเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้า (Rabies virus) เป็นโรคติดต่อจากสัตว์สู่คนที่มียาอันตรายร้ายแรง คนหรือสัตว์ที่มีอาการของโรคจะเสียชีวิตทุกราย ปัจจุบันยังไม่มียาที่รักษาโรคพิษสุนัขบ้าได้ แต่สามารถป้องกันได้โดยการฉีดวัคซีน โรคนี้พบได้ในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด ซึ่งในประเทศไทยสุนัขยังคงเป็นสัตว์นำโรคที่สำคัญที่สุด โรคพิษสุนัขบ้าระบาดในทุกพื้นที่ของประเทศไทยและพบได้ทุกฤดูกาล

ระยะฟักตัว

หลังจากเชื้อไวรัสเข้าสู่ร่างกายไปจนเกิดอาการ ใช้เวลาประมาณ 2 - 8 สัปดาห์ หรืออาจสั้นเพียง 5 วัน หรืออาจยาวนานเกินกว่า 1 ปี ในปีงบประมาณ 2564 มีตัวอย่างผู้ป่วยสงสัยโรคพิษสุนัขบ้า ส่งตรวจที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข จำนวน 15 ราย พบผล positive จำนวน 4 ราย เสียชีวิตทั้ง 4 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 4 ตุลาคม 2564)

อาการทางคลินิกของโรคพิษสุนัขบ้าในคน

1. อาการแบบคลุ้มคลั่ง
2. อาการแบบอัมพาต
3. Atypical หรือ Nonclassical rabies ไม่มีลักษณะอาการที่บ่งชี้ให้สงสัยว่าเป็นโรคพิษสุนัขบ้า เหมือนใน 2 กลุ่มแรก แต่มีอาการทางสมองเป็นอาการสำคัญคนได้รับเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้าได้โดยการสัมผัสกับน้ำลายของสัตว์ที่ติดเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้า ผ่านทางการกัด ข่วน หรือเลียบาดแผล

การเก็บสิ่งส่งตรวจเพื่อการวินิจฉัยยืนยันโรคพิษสุนัขบ้า

- กรณียังมีชีวิต : ให้เก็บน้ำลาย ปัสสาวะ น้ำไขสันหลัง และปมรากผม
- กรณีเสียชีวิต : ให้เก็บเนื้อสมอง ซึ่งเป็นชนิดตัวอย่างที่เหมาะสมที่สุด ให้ผลการตรวจแม่นยำสูงสุดเพื่อยืนยันการติดเชื้อ

ข้อควรระวัง

1. โรคพิษสุนัขบ้าจะไม่พบไวรัสในกระแสเลือด แต่พบในสารคัดหลั่ง ได้แก่ น้ำลาย น้ำไขสันหลัง และปัสสาวะ หรือปมรากผม โดยจะพบเป็นระยะๆ ไม่พบตลอดเวลา ควรเก็บสิ่งส่งตรวจอย่างน้อย 3 ชนิด
2. น้ำลายมีความไวในการตรวจสูงกว่าปัสสาวะ ปมรากผม หรือน้ำไขสันหลัง จึงควรส่งตรวจร่วมด้วยทุกครั้ง
3. ตัวอย่างทุกชนิดเก็บด้วยภาชนะปราศจากเชื้อ ภาชนะบรรจุตัวอย่างต้องติดฉลาก ชื่อ นามสกุล และวันที่เก็บตัวอย่างให้ชัดเจน ปิดผนึกภาชนะด้วยพาราฟินป้องกันการหลุ่รั่ว ซึ่งตัวอย่างจะต้องบรรจุในฟอสโฟรันท์ 3 ชั้นตามหลักความปลอดภัยสากล และนำส่งถึงห้องปฏิบัติการภายใน 24 ชั่วโมงหลังการเก็บตัวอย่าง นำส่งโดยระบบ cold chain พร้อมแนบแบบนำส่งตัวอย่าง ประวัติ และอาการผู้ป่วย กรณีที่ไม่สามารถส่งตัวอย่างได้ภายใน 24 ชั่วโมงให้นำตัวอย่างแช่แข็งที่อุณหภูมิต่ำกว่าหรือเท่ากับ -20 องศาเซลเซียส
4. หากผลการตรวจไม่พบเชื้อไวรัสพิษสุนัขบ้า และผู้ป่วยเสียชีวิตในเวลาต่อมา ต้องส่งเนื้อสมองเพื่อตรวจยืนยันอีกครั้ง การตรวจยืนยันจากเนื้อสมองเป็นสิ่งสำคัญและมีความแม่นยำที่สุดในการยืนยันการติดเชื้อ

ข้อมูลจาก... สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

88/7 ซอยติวานนท์ 14 ถนนติวานนท์

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

เสนอแนะ ดิซิม หรือ
ส่งบทความลงตีพิมพ์ ส่งมาได้ที่
กองบรรณาธิการ
ฝ่ายประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขานุการกรม
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000
โทร. 0-2951-0000 ต่อ 99081
โทรสาร 0-2951-0312
E mail: prdmsc@dmsc.mail.go.th
www.dmsc.moph.go.th
www.dmscsmartlifeblog.com
f กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 22/2552
ไปรษณีย์กระทรวงสาธารณสุข

ที่ปรึกษา อธิปดี รองอธิปดี ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ผู้อำนวยการสำนัก / สถาบัน / ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ กองบรรณาธิการ
วิระวิทย์ อินทริ่ง, วชิพร แดงอุทัย, พีรยุทธ คันทะชมภู, จงกล เงินมาก, ธีระพล ดีโสภา, สรพล สิ้นเจริญรุ่ง, สุนันทา สุขสุมิตร, สุวรรณ โพธิ์มา,
กิตติพร อิงคินันท์, เพชรธนา ดั่งวงจาด, สมศักดิ์ ดียิ่ง